

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Źródłoznawstwo i edytorstwo muzyczne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Musical sources and music editing studies
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. dr Dariusz Smolarek
---	-------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	VI	4

Wymagania wstępne	Znajomość pisma nutowego oraz zagadnień z zakresu teorii muzyki.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Wprowadzenie do zagadnień związanych ze źródłoznawstwem jak i ich edycją z położeniem nacisku na źródła muzyczne. w oparciu o literaturę naukową, jak również z wykorzystaniem materiałów pomocniczych w postaci rękopisów, druków muzycznych, czasopism specjalistycznych z XIX i I połowy XX wieku. Student poznaje zasady edycji materiałów archiwalnych (rękopisów, tekstów o charakterze naukowym i popularnonaukowym, itp.). Zaznajomienie studentów z pracami prowadzonymi przez pracowników Instytutu Nauk o Sztuce w zakresie badania źródeł muzycznych, ich krytycznego opracowania oraz przygotowania do edycji.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Ma uporządkowaną specjalistyczną wiedzę w zakresie źródłoznawstwa i edytorstwa muzycznego niezbędną do podjęcia aktywności zawodowej na współczesnym na rynku pracy.	K_W04
W_02	Prezentuje szczegółową wiedzę w obrębie źródłoznawstwa i edytorstwa muzycznego. Zna zasady publikacji tekstów naukowych zgodnie ze standardami stosowanymi w badaniach źródłoznawczych przestrzegając przy tym zasad zarządzania własnością intelektualną i szanując prawo autorskie.	K_W14
UMIEJENOŚCI		
U_01	Potrafi odczytać różnego rodzaju źródła muzyczne i posiada podstawową wiedzę na temat ich naukowego opracowania i edycji.	K_U06
U_02	Potrafi wykorzystać do pracy ze źródłami muzycznymi współczesne środki techniki	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Dysponując zdobytą specjalistyczną wiedzą z zakresu źródłoznawstwa i edytorstwa muzycznego jest gotowy do podjęcia aktywności zawodowej na współczesnym na rynku pracy.	K_K03
K_02	Wykazuje gotowość do włączania się w działania wymagające wiedzy z zakresu źródłoznawstwa i edytorstwa muzycznego. Uznaje znaczenie dziedzictwa muzycznego różnych epok jako przedmiotu badań źródłoznawczych i edytorskich.	K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Omówienie rodzaju źródeł muzycznych, ich historia, jak również klasyfikacja. Zapoznanie studenta z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi edytorstwa muzycznego. Zostaną poruszone kwestie: metodologia i elementy warsztatu edytora muzycznego z zastosowaniem najnowszych technik komputerowych, problematyka edycji rękopisów muzycznych. Poruszane zagadnienia zostaną przedstawione w oparciu o wybrane przykłady edycji krytycznych w publikacjach polskich oraz zagranicznych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny Prezentacja multimedialna Wykład problemowy	Odpowiedź ustna / kolokwium pisemne	Protokół
W_02			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Protokół
U_02	Eksperyment myślowy		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupie	Odpowiedź ustna	Protokół
K_02	Dyskusja		

VI. Kryteria oceny, uwagi...

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (np. prace cząstkowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią ważoną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez studenta na zajęciach.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student bezbłędnie i samodzielnie potrafi wskazać odpowiednie metody wielokontekstowej analizy i interpretacji muzykologicznej, poszczególnych rodzajów źródeł muzycznych. Samodzielnie i bezbłędnie selekcjonuje i przyporządkowuje źródła do poszczególnych kategorii. Samodzielnie i bezbłędnie wyszukuje, ocenia i analizuje źródła. Na tej podstawie wyciąga odpowiednie wnioski. Jest gotowy do podjęcia samodzielnej pracy. Posiada szeroko rozwiniętą wiedzę pozwalającą na prowadzenie samodzielnych badań w zakresie edycji źródłowej, ale także podejmowania inicjatyw zmierzających do pielęgnowania, kultywowania i upowszechniania wiedzy dotyczącej muzycznego dziedzictwa minionych epok. Student dość dobrze orientuje się w zakresie badań prowadzonych w Instytucie Nauk o Sztuce KUL nad źródłami muzycznymi oraz ich edycją krytyczną zawartą w publikacjach.
Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student zna metody wielokontekstowej analizy i muzykologicznej interpretacji szeroko pojętych źródeł muzycznych z uwzględnieniem tradycji, teorii lub szkół badawczych. Samodzielnie wyszukuje, selekcjonuje, analizuje i ocenia informacje uzyskane ze źródeł pisanych i elektronicznych oraz formułuje na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem nabytej wiedzy muzykologicznej i muzycznej. Jest gotowy do podejmowania działań w zakresie ochrony, kultywowania, pielęgnowania i zachowania muzycznego dziedzictwa epok minionych oraz poszanowania i wspierania muzycznych tradycji różnych kultur i środowisk. Student dobrze orientuje się w zakresie badań prowadzonych w Instytucie Nauk o Sztuce KUL nad źródłami muzycznymi oraz ich edycją krytyczną zawartą w publikacjach.
Ocena dostateczna	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student orientuje się w metodach wielokontekstowej analizy i muzykologicznej interpretacji szeroko pojętych źródeł muzycznych z uwzględnieniem tradycji, teorii lub szkół badawczych. Zna zasady wyszukiwania, selekcjonowania, analizy i oceny

	informacji uzyskanych ze źródeł pisanych i elektronicznych oraz formułuje na tej podstawie opinie oparte na nabytej wiedzy muzykologicznej i muzycznej. Jest świadomy konieczności podejmowania działań w zakresie ochrony, kultywowania, pielęgnowania i zachowania muzycznego dziedzictwa epok minionych oraz poszanowania i wspierania muzycznych tradycji różnych kultur i środowisk. Student dostatecznie orientuje się w zakresie badań prowadzonych w Instytucie Nauk o Sztuce KUL nad źródłami muzycznymi oraz ich edycją krytyczną zawartą w publikacjach.
Ocena niedostateczna	Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student nie orientuje się w metodach wielokontekstowej analizy i muzykologicznej interpretacji szeroko pojętych źródeł muzycznych z uwzględnieniem tradycji, teorii lub szkół badawczych. Nie zna zasad wyszukiwania, selekcjonowania, analizy i oceny informacji uzyskanych ze źródeł pisanych i elektronicznych oraz nie potrafi formułować na tej podstawie opinii opartych na nabytej wiedzy muzykologicznej i muzycznej. Nie dostrzega konieczności podejmowania działań w zakresie ochrony, kultywowania, pielęgnowania i zachowania muzycznego dziedzictwa epok minionych oraz poszanowania i wspierania muzycznych tradycji różnych kultur i środowisk. Student nie posiada wiedzy w zakresie badań prowadzonych w Instytucie Nauk o Sztuce KUL nad źródłami muzycznymi oraz ich edycją krytyczną zawartą w publikacjach.

W trakcie realizacji zajęć (jeden semestr) przewidziany jest jeden referat prezentujący zbiór źródeł muzycznych (polskich lub zagranicznych) oraz referat opisujący jedno źródło muzyczne w celu przygotowania go do edycji krytycznej. W tym celu zostaną przeprowadzone ćwiczenia praktyczne z konkretnym przykładowym źródłem muzycznym (rękopis - skan lub druk), a pisemny wynik pracy będzie podlegał ocenie. Student ma możliwość konsultacji i sprawdzenia przez prowadzącego zajęcia samodzielnie opracowanego opisu źródła muzycznego i przygotowania go do źródłowo-krytycznej edycji. Główne kryteria mające wpływ na ocenę końcową (kryteria weryfikacji stopnia realizacji założonych efektów uczenia się): umiejętność wskazania konkretnych źródeł muzycznych bezpośrednich i pośrednich, umiejętność rozróżniania rodzajów źródeł muzycznych - umiejętność zebrania bibliografii z zakresu teorii i krytyki źródeł wykorzystywanych w muzykologii oraz krytycznej oceny literatury przedmiotu, umiejętność opisanie i interpretacji zewnętrznych cech źródła muzycznego (heurystyczna krytyka źródła muzycznego) w celu przygotowania do edycji, umiejętność dostrzeżenia, analizy i opisanie wewnętrznych właściwości źródła muzycznego (hermeneutyczna krytyka źródła muzycznego) w celu przygotowania do edycji, umiejętność ułożenia tytułu oraz planu do wydania edycji źródłowo-krytycznej, aktywność studenta podczas wykładu i przygotowanie oraz wykonanie zadań.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

Do realizacji przez studenta zaleconych działań w ramach pracy indywidualnej zalecane są następujące pomoce naukowe, które student ma obowiązek zorganizować we własnym zakresie: notatnik lub laptop do sporządzania notatek. Uczelnia zapewnia dostęp do następujących pomocy naukowych: dostęp do biblioteki, wybranych internetowych platform naukowych z literaturą naukową, bezpłatny dostęp do Internetu na terenie kampusu (zgodnie z obowiązującymi na Uczelni procedurami).

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. Dadelesen G. von, <i>Wersja ostatniej ręki w muzyce</i> , w: „Muzyka”, nr 1 (2000), s. 71-86.
2. Szymański J., <i>Nauki pomocnicze historii</i> , Warszawa 2001.
3. Zbiory europejskiej kultury muzycznej w polskich bibliotekach i archiwach, red. A. Patalas, St. Hrabia, Kraków 2008.
4. Sowiński J., <i>Między oryginałem, kopią a falsyfikatem</i> , Kraków 2009.
5. Gołąb M., <i>Spór o granice poznania dzieła muzycznego</i> , Toruń 2012.
6. Wronkowska S., <i>Typy edycji muzycznych w kontekście głównych tendencji edytorstwa naukowego</i> , w: „Śląski Kwartalnik Naukowy”, nr 3 (2013), Katowice 2013, s. 10-27.
7. Walkusz M., <i>Warszawskie druki muzyczne wydane w latach 1875-1918, przechowywane w gdańskich</i>

bibliotekach, Warszawa 2019.

8. A. G. Piotrowska, A. Sitarz, *Podręcznik do czytania partytur z elementami edytorstwa muzycznego*, Kraków 2020.

9. Dahlhaus C., *Podstawy historii muzyki*, Warszawa 2021.

Literatura uzupełniająca

1. Dahlhaus C., *Historyzm a tradycja*, w: „Res Facta”, nr 4 (1970), s. 109-117.

2. Ingarden R., *Utwór muzyczny i sprawa jego tożsamości*, Kraków 1973.

3. Topolski J., *Metodologia historii*, Warszawa 1985.

4. Dahlhaus C., *Filologia a historia recepcji. Uwagi do teorii edycji*, w: „Muzyka”, nr 1 (1999), s. 113-125.

5. Guzy-Pasiak J., *Emigracja w perspektywie postkolonialnej. Wybrane problemy twórczości polskich kompozytorów emigracyjnych: Karola Rathausa i Ludomira Michała Rogowskiego*, w: „Res Facta”, nr 12 (21) 2011, s. 177-185.

7. Przykładowe drukowane katalogi muzykaliów z archiwów i bibliotek polskich lub zagranicznych (prezentowane podczas ćwiczeń).

8. Internetowe bazy źródeł muzycznych: muzyka wielogłosowa – Katalog RISM: <https://opac.rism.info/index.php?id=4>; muzyka liturgiczna, chorał gregoriański – katalog CANTUS INDEX: <https://cantusindex.org>; Cantus Planus in Polonia <http://cantus.ispan.pl/home>

9. Przykładowe źródłowo-krytyczne edycje muzykaliów, opracowania i edycje faksymilowe: *Monumenta Musicae in Polonia* (<http://www.ispan.pl/pl/dzialalnosc-badawcza/zaklad-muzykologii/pracownia-historii-muzyki/monumenta-musicae-in-polonia-2214>); *Fontes Musicae in Polonia* (<http://fontesmusicae.pl/fontes-pl>); *Fontes Polyphoniae Ecclesiae* (https://www.kul.pl/fontes-polyphoniae-ecclesiae,art_73264.html)